

Научна хроника

Трендови и теме истраживања латиноамеричког фолклорног нарашћа: вебинар Међународног друштва за проучавање народне прозе (ISFNR)

Борђина Трубарац Матић

У оквиру серије онлајн предавања под насловом *Voices from Around the Globe (Гласови из свих крајева света)*, које Међународно друштво за проучавање народне прозе (ISFNR – The International Society for Folk Narrative Research) организује с циљем подстицања сарадње фолклориста из различитих земаља, њиховог међусобног упознавања, размене сазнања, идеја и информација о текућим пројектима, 7. јуна 2024. године одржано је, у виду вебинара, дванаесто предавање из ове серије, под називом *Trends and Topics of Latin American Folk Narrative Research during the Last Two Centuries: Tradition and Social Changes*. Организовала га је и реализовала, заједно са својим гостима, проф. др Марија Инес Палеиро (María Inés Palleiro), истраживач Националног савета за научна и технолошка истраживања Републике Аргентине и професорка на Универзитету у Буенос Ајресу.

По речима проф. Палеиро, циљ предавања је био да се пружи „полифона панорама латиноамеричког фолклорног наратива кроз гласове различитих истраживача“, односно, њених гостију из Чилеа, Перуа, Бразила, Мексика, Аргентине и Словеније, који су носиоци савремених истраживања фолклорног прозног текста у Латинској Америци, или, опет, учесници или настављачи раније започетих истраживања, обављаних током двадесетог века. Овај осврт на фолклористичко-нараторолошка истраживања пружио је детаљан преглед збирки, студија, архива с фолклорном грађом, истраживања домородачке народне прозе у Мексику, перуанској Амазонији, североисточном и јужном Бразилу и североисточној Аргентини, као и увид у проучавање фолклорних наратива и извођачких пракси појединих имигрантских група у Аргентини.

Излагања су била груписана у три тематска блока. Први – “Paradigms in Folk Narrative Studies, Collections, Archives” имао је своје-

врсни уводни карактер, дотичући се тема основних истраживачких смерова, фолклорних збирки и фолклорне архивске грађе у Латинској Америци. У оквиру овог блока су учествовала три излагача. Прва је била проф. Паљеиро, чија је тема била Argentinian “Folktales in the Latin American Context: Collections and Belief Narratives”, након које су уследила излагања проф. др Ане Марије Дупеј (Ana María Dupey), под насловом “Folklore Disciplinary Narratives Produced by Scholarly Community in Argentina. Social Dimension in Focus”, и др Кристијана Јањес Агилара (Cristian Yáñez Aguilar), доцента на Јужночилеанском универзитету, које је насловљено “Traditional Culture and Folklore Science: Two Approaches in the Discursive Construction of the Cultural Field of Folklore in Chile”.

Други блок (“Indigenous narratives”) био је посвећен теми сакупљања, документовања и истраживања усмених наратива домородачких народа у Латинској Америци. Окупио је шест излагача с четири излагања: Данијел Дијас Бенавидеса (Daniel Díaz Benavides) који је говорио о истраживању фолклорног наратива домородаца перуанске Амазоније (“Folkloric Narratives of the Peruvian Amazon”); Мерседес Савала Гомес дел Кампо (Mercedes Zavala Gómez del Campo) се осврнула на проучавања у Мексику (“How to Study Folktales and Legends From Oral Indigenous Heritage of México”); Лусијана Хартман (Luciana Hartmann) и Рената де Лима Силва (Renata de Lima Silva) поделиле су своја искуства и резултате истраживања у Бразилу (“Between Borders and Crossroads: the Performance of Orality in Different Brazilian Bodies and Contexts”); Александра Видал (Alejandra Vidal) и Сабрина Масијел (Sabrina Maciel) известиле су присутне о својим изучавањима међу припадницима народа Пилага на територији Аргентине (“Narratives of Pilagá Native Societies in the Argentinian Context”).

Последњи, трећи блок излагања (“Migration narratives”) био је посвећен фолклорном наративу досељеника у Латинску Америку, представљеном на примерима истраживања обављених међу два етничким групама досељеника, јеврејској и словеначкој. О јеврејској је говорио Фернандо Фишман (Fernando Fischman) у излагању под насловом “Jewish Traditions in a Latin American Background. Enacting an Intercultural Diaspora in the Context of Argentine Identity Politics”. На словеначку групу се осврнула Барбара Иванчич Кутин (Barbara Ivančič Kutin) у излагању „Elements of Latin American Culture in the (Folk) Narratives of Slovenes in Argentina“, у коме је представила неке

од резултата својих теренских истраживања на основу казивања сакупљених међу словеначком дијаспором у Аргентини.

Ово предавање у виду серије краћих излагања обједињених темом фолклорне нарације у Латинској Америци пружило је могућност стицања квалитетног и веома информативног увида у њену сложеност, разноврсност и богатство на мулкултурној, цивилизацијски слојевитој, хетерогеној и пространој територији Средње и Јужне Америке, као и историју и токове његовог прикупљања, настанка збирки, архивирања, све до информација о савременим истраживањима и онима која су тренутно у току.

Будући да је *Фолклористика* теми фолклорног прозног текста у Латинској Америци посветила једну од својих претходних свезака (2021/2), у темату под насловом *Folklore And Folk Narrative In Latin American Contexts*, који су заједно уредиле управо проф. др Марија Инес Паљеиро и проф. др Ана Марија Дупеј, члановима уредништва *Фолклористике* учињена је част да буду позвани на предавање у својству специјалних гостију. Присутне су биле др Смиљана Ђорђевић Белић и др Ђорђина Трубарац Матић. Проф. Паљеиро је искористила прилику да на самом почетку ове интересантне серије излагања, као и на њеном крају, изрази захвалност, своју и свих аутора у темату, целокупном уредништву *Фолклористике*, а посебно претходним уредницама – проф. др Соњи Петровић и проф. др Мирјани Закић, на указаном поверењу и веома лепој и успешној сарадњи оствареној током рада на темату. У име нових уредница часописа, др Ђорђина Трубарац Матић се захвалила уредницама темата и ауторима и истакла да *Фолклористика*, иако од 2023. године има ново уредништво, задржава претходни курс часописа отвореног за даљу сарадњу са широком фолклористичком заједницом, те да је замишљена као платформа за сусрет и научно-стручни дијалог фолклориста из целог света, представљање њихових истраживања и размену информација у сфери фолклористике. Изразила је наду да ће ускоро доћи до нове прилике да се реализује сличан вид сарадње.

Ђорђина Трубарац Матић / Đorđina Trubarac Matić

Етнографски институт САНУ, Београд /

The Institute of Ethnography SASA, Belgrade

E-mail: djordjina.trubarac@ei.sanu.ac.rs

<https://orcid.org/0000-0002-3961-9738>

Примљено/Received: 5. 8. 2024.

Прихваћено/Accepted: 7. 8. 2024.